

men i Virkeligheden om en Overtagelse af Skolens Finanser. Det vilde være et meget uheldigt finansielt Mellemværende mellem det private Institut og Statens Finanser at komme paa, et Mellemværende, som sikkert i Tidens Løb vilde volde Vanstieligheder i mange Retninger, og som ikke kunde medføre andet. Det ses ogsaa klart, at denne Plan i Virkeligheden kun gik ud paa at styde Foreningen ind mellem Statsorganerne, Regeringen og Lovgivningsmagten, og Bestyreren, og lade den Myndighed, som Statsmyndighederne fornuftigvis maa være i Besiddelse af, gaa over til Foreningen, medens Staten skulde betale. Det forekommer mig saa abnormt, at jeg ikke vilde være med til en saadan Ordning. Jeg kan altsaa udtale, at jeg tiltræder og accepterer det Forslag, som Flertallet har stillet, og det gælder ikke blot for Sagen i dens Helhed, men ogsaa i dens Enkeltheder. Jeg tror, at her er holdt den rigtige Grænse mellem, hvad der fornuftigvis maa optages i Loven og hvad ikke. Jeg tror, at ingen vil finde det rimeligt at optage i en Lov nærmere Bestemmelser om Undervisningens Art, noget, som tilmed ogsaa vanstieligt kan bestemmes endnu, eller saadanne Detailler, som dog aldrig bør optages i en Lov, saasom Timal og deslige. Altsaa videre end de Antydninger, der indeholdes i Forslaget, som det her er formuleret, bør Loven ikke indeholde. Et andet Punkt kan jeg ogsaa slutte mig til, nemlig det, at uagtet der just ikke er tænkt paa en Forstanderinde, indrømmes der dog her en Mulighed for en Forstanderinde, og at Billaarene for en Forstander og Forstanderinde blive ens. Jeg kan sige, at for dem, der mene, at det i Almindelighed ikke vil være rigtigt at indrømme fuldstændig Ligestilling, eller for dem, der mene, at der i Almindelighed ikke kan være tilstrækkelig Grund til at indrømme Kvinder Afgang til Embeder, kan det ikke indeholde noget afstrækkende, fordi det aabenbart ikke kan drage Konsekvenser efter sig paa andre Omraader, hvad der vedtages om en Statskole for Kvinder til Uddannelse til Lærereinder, altsaa for Kvinders Uddannelse af en ganske særegen Art.

Derimod kan jeg ikke tiltræde Mindretallets Forslag om at knytte dette Instituts Oprettelse til Nedlæggelsen af et af de bestaaende Seminarier for Mænd. Der er ingen naturlig Forbindelse mellem disse to Ting, det skulde da nærmest være, at man ved at spare et Mandsseminarium fik Penge til det andet; anden Forbindelse er der ikke. Jeg er meget bestemt imod Tanken om at nedlægge et af

de bestaaende Seminarier, og finder ligesom flere ærede Talere, at der ikke i det foreliggende er tilstrækkelig Grund dertil, eller tilstrækkelig Grund til særlig at nedlægge Mannum Seminarium; men jeg kan lige saa lidt som nogen sige, at det Punkt kan være udelukket fra de Overvejelser, som foresktaa paa mange Omraader, uagtet jeg for min Person ikke paa nogen Maade tror, at Overvejelsernes Resultat vil blive det. Der er jo, som den ærede Ordfører bemærkede, adskillige Anledninger til Overvejelse af forskellige Spørgsmaal vedrørende Seminarierne, og Opfordringer dertil for Ministeriet; der foreligger jo her forskellige Punkter, dels fra Tingenes Udvalg og dels forskellige Udtalelser af private Seminarieforskere, som give Anledning til at tage Sagen under Prøvelse. En af de Anledninger til at tage forskellige Spørgsmaal under Overvejelse, som ere blevne fremsførte, særlig her i Dag, ere nogle Udtalelser i en offentlig Forhandling, i pædagogisk Forening, saa vidt jeg husker, af Professor Kroman. Dersom hans Tanker kom til Gjældighed, vilde det jo vistnok, paa Grund af den Centralisation, han tænker sig, føre til Nedlæggelsen, ikke blot af et, men af flere af de bestaaende Seminarier. Jeg skal blot bemærke, at disse Udtalelser af Professor Kroman have selvstændigt al den Bægt, der tilkommer ham som pædagogisk Autoritet, men det, at han er Regeringens Konsulent, giver dem ikke forøget Bægt; thi det er ikke som Regeringens Konsulent, eller som Organ for Regeringens Tanker, at han har udtalt dette; thi hans Tanker ere himmelvidt forskellige i den Retning fra dem, som jeg har. Jeg tillader mig altsaa, idet jeg slutter mig til Flertallets Forslag og intet har at indvende med Hensyn til Enkelthederne, at anbefale dette Forslag til Vedtagelse; derimod ikke Mindretallets, og jeg skal blot med Hensyn til Vædringsforslaget om Titlen bemærke, at det tiltræder jeg selvstændigt ogsaa, selv uden Hensyn til det Udbytte for praktisk Standnavisme, som skulde ligge deri, men som forekommer mig overordentlig ringe.

Da ikke flere begærede Ordet, var Forhandlingen sluttet.

Vædringsforslaget under Nr. 1 af Flertallet (Bjørnbal, Colbing, Dahl, Dinesen, Falkenskjæne, S. Holm, Højmark, Dusen, Ravn, Scaventus, Tang og Trier):

§ 1 affattes saaledes:

For Statsklassens Regning oprettes ved Bøje en Statskole for Kvinder, der uddanne